

F O L I E

p e n t r u

MINTE, INIMA ŞI LITERATURA.

№. 22.

ОЖМЕТЪ 26. НОЯМБРИ.

1838.

ДОМНЪЛЪ РЕДАКТОР!

Абонат ал фойї литераре, амї плаче а четї критичіе философіче, че вездѣ ан еа, кзчї де шї нѣ сз преа анвоек антре еае, дар' чєа пѣцїн аз мерїтѣа ориѣиналитзциї шї цїнтєск ла амаїнтареа литератѣреї романєщї. Ла анчєпѣт, ачєстє дїспѣтє семна серїї, апої сз фзкѣрѣ комїче шї ан сфрѣшїт еѣфанє*).

Пе мїне, сз мз ферїаскз дѣмнезѣѣ де а мз рзскѣї ампрѣтїва ачєстор дїсертацїї литераре, ачєстор пзрєрї шї контрапзрєрї анвзцатє. Омѣ прїкат, фзрз амєцїє де а мз сокогї литерат, нѣмї бат капѣа, кз ѣнїї рзскєк дѣачє тон ан п шї з, шї прєтїна сз їнтре шї асте доз слѣве пїн-

трє чєає латїнєщї пєнтрѣ ка сз факє дїн бїата ноастрѣ лїмєз ѣн ба ла амї ш б а л м ѣ ш ; с а ѣ н з р з с e c k д е к ѣ в ѣ и n z ѣ н ѣ м ѣ р а п e II. Кїрїа антре фїлософї пєнтрѣ кз а адѣнат с а ѣ а їсбодїт нїцє семне кзрїга-тє шї цапоше, чї маї вѣртѣс аз дорї сз грзкедєнє дѣ дїтграцїї а її трїмїтє ан рїѣ о дїпломє де доктор ан фїлософїє. Пєнтрѣ кз ачєстє нєар ла нздемѣ, вк поате вр'одатѣ нє вѣм анвреднїчї шї ної а кѣщїга вр'ѣн атєстат де нѣ де сфїнцї макар де фїлософї, кзчї карє дїн ної н'ам їсбодїт ла скѣлаз нїскаї ва семнїшоарє — пє карє нѣ лє анцзлєчєа даскалѣа — ка сз нє корзєспѣндєм антре ної? Ачєстє ера антрег алфабєт єшїт дїн копїлзрєщїлє но-астрє напєтє ка Мїнерѣа дїн капѣа лѣї жѣс. шї ансѣ ла ної нѣмаї гнѣдєцє нїмєнї, чє нєдрєптатє!

*) Ачєстєа домнѣа мїѣѣ, трєѣѣєа сз сз ан-тѣмплє аша, акѣма ла анчєпѣт нѣ сз пѣтєа асѣфєлїѣ. Пѣцїнтєа кам нєащє-птат; — дар ної абєам трєѣѣнїцѣ сз нє кѣноащєм маї де апроапє ѣнїї пє алцїї, пєнз сз нє шї пїпзїм. — До-мнїата мз анцєлєщї шї дє аї абєа прї-лєж сз арѣнчї окїї ан пѣлпїтѣрїлє рєд-акцїєї, тєаї шї анкредїнцз де пїлїн. Сз фїм одїхнїцї, кз нѣ є рзѣѣ. (Рєдакт.)

Рѣсєк а доведї, кз лїмєлє полѣнєаскє шї ѣнѣѣрєаскз, макар кз сз скрїѣ нѣ лї-тєрє нѣ лє анвзцѣ ѣѣропєїї, пєнтрѣ кз нѣ сѣнт лїмєї комерцїалє шї стзплнїтоарє, шї кз асѣфєл о сз пѣцїм шї ної скрїїна кѣ лїтєрє; дар, пєнтрѣ нѣмєлє сфамтѣлѣї Кїрїа! Лїмєлє асте н'ѣ а фачє кѣ а ноа-стрѣ. ѣна є славѣнз, шї нѣмаї дїн нз-

тѣнциѣ а адоптать літерилѣ латине, ши чѣлаалтѣ — дін каре нѣ ащцзлег нічї о сїлабѣ — арѣ о ориѣнц стрѣнц; Дар ної, ної, каре не рѣдїм кѣ тоате лімбеле кѣлативате, ної сѣ скрім нѣ словеле П-лѣї Kipia, кѣнд н'авем нічї ѣн аместек кѣ Сф са ши кѣ лімба Сф-сале? Інтересѣл че не фаче сѣ релѣзм літериле стрѣнцмошещї, есте кѣноскѣт де тоцї ромжнїї, есте сѣ не апропїїм де лѣмеѣ чївїлізатѣ ши сѣ не деслїпїм одатѣ — макар кѣ лімба — де нацїїле естероѣене.

Вѣдѣ кѣ алцїї ар вреа сѣ се пѣе пе фїе-каре а кѣте ѣн акцент, ка сѣ'л деосебеаскѣ де а ши з, де пїадѣ:

Căut căsă quăre ăre, grăjdiu de căi
său sála măre.

Спѣне, домнѣле редактор, нѣ сѣамзнѣ рѣндаѣ ачеста а ѣн пелотон де інфантерїе, ѣнде сѣб-офїцерїї (а) порт пене ла кїбере?

Нѣ'мї пасѣ, зїк, де тоате ачестеа. Дѣмнезѣ а лѣсат пе фїе-каре ом кѣ пѣре-рїле сале, кѣчї че ар фї кѣнд с'ар аивої одменїї ащтре еї? о монотонїе ѣрѣтѣ. Маї бїне є аша; кѣте капете, атѣте ідеї, атѣте гѣгѣрї, ши єѣ чїнстек проверѣѣа per gusto non disputar. Дар фїїндѣл аш фоїеа пентрѣ мїнте шчл. Нро. 14 ши 15 аш вѣзѣт о дїсертацїе асѣпра корѣспондентїї а дої ромжнї ѣнѣл дїн валахїа ши алтѣл дїн Молдавіа, апої хотѣреск а нѣ маї тѣчеа, кѣчї єѣ сѣнт ѣнѣл дїн ромжнїї ачї дої — чѣл дїн Молдавіа; — ши скрїсоареа меа ва сѣѣжї де пролегоменѣл а рѣсѣѣнѣѣл че нѣ ба лїпсї а фаче д. Влїад — ромжнѣл чѣл дїн валахїа. —

I. Дїн стїлѣл ши сїнтаксѣл че сѣ веде аш скїсоареа домнѣлѣ N. M. фодрте амї паре, кѣ д. нѣ є ромжн, чї ѣнѣѣреан, каре

щїе чѣва ромжнѣше. Дечї єѣ респектанѣ пе стрѣнї, ши сокотїндаѣ стрѣн лімбїї ноастрѣ, воїѣ воркї нѣмаї де коптрапѣрїле д-сале.

II. „Нѣ фак бїне (зїче д. аш лѣѣдата скрїсоаре), карїї нѣмаї сѣнѣѣрї: дѣнѣ сокотѣала лор, фак ортографїї ши граматїї, ши апої вреаѣ а ле амеѣлѣлї ла тот неамѣл.“ Грамматїка лѣї Влїад — де каре, паремїсѣ, кѣ ворѣше дѣмнїалѣї — де ши є лѣкрѣл ѣнѣл, дар рѣѣлїле дїн єа сѣнт черчетате ши прїїмїте де о соцїетате де лїтѣрацїї профѣсорї, прекѣм дїн корѣспондентѣ асѣпра кѣрїа тѣнѣ д, сѣ поате ведеа; довадѣ кѣ ачѣстѣ граматїкѣ є ѣна дїн чѣле маї кѣне, поате фї, кѣ єа фѣ адоптать аш тоатѣ цара рѣмжнѣаскѣ ши аш Молдавіе, ба ши д. воастрѣ фѣр' а фї амеѣлѣлїї де нїменї, чї новѣцїрїї нѣмаї де ѣн рѣзон сѣнѣтос, ащчепецї а ѣрма рѣѣлїлор дїн єа, ар а о амеѣлѣлї ла тот неамѣл (прекѣм зїче д.) ши а о трїмїте пїсте мѣнцї, нїменї нічї а авѣт, нічї арѣ, нічї ва авѣа претензїа. Сїнѣѣрѣ вїновѣцїа че д. аї гѣсѣе, є кѣ є фѣнѣтѣ де ѣнѣл ши нѣ де мѣлцї. Дар бїне ар фаче, сѣ'шї адѣкѣ амїнте д. Н. М., кѣ „ѣнде сѣнт молше мѣлте, копїлѣл нѣ наше сѣнѣтос.“

III. Препосїцїа про ар вреа сѣ се зїкѣ пре; нѣ про пѣїѣ, чї препѣїѣ. Препѣс ла ної ла Молдаві (ши де нѣ грѣшѣск) ши ла д. воастрѣ Трансїлванїї сѣ кїамѣ ачѣа, че ла валахїї сѣ зїче кѣнѣл а лѣ, ла французї sourѣон, ши ла грѣчї ѣпофїа. Аша дар, нѣ сѣ сѣперѣ д., ащсѣ ної а ної-торїї — прекѣм не нѣмѣше д. — вом ѣрма а зїче тот препѣїѣ, програмѣ, пролог, ар нѣ препѣїѣ, препрамѣ, прелог шчл. а зїче сѣ аш лок де сѣвѣт — нічї ла д. воастрѣ, нічї ла ної н'ам лѣзїт, нічї

ам четит. Ачеаста дар пѣ поате фї де кѣт
о аноїтѣрѣ а Д. Н. М.

IV. Зінеріале прожет, обжет, сѣбжет,
Д. ар дори — кѣчї сокоате, к'ар фї маї
біне — сѣ сѣ зїкѣ преїептаре, оїе-
птаре, сѣїептаре, джнд резоане, каре
с'ар потрібі поате — кѣнд ар спрїжїні
їдеа а сѣ пронѣнциа асте кѣвїнте кіаре ла
тїнеше проїект, сѣбіект, обїект; дар пре-
тїнзѣнд сѣ зїчем преїептаре, не фаче
а крѣде саѣ кѣ глѣмеше, саѣ кѣ вреа а'ші
кѣте жок де тоцї ромжнїї. Де ачїа ал
почїѣ анкредїнца, кѣ Молдовалахїї ан
вечїї вечїлор нѣ вор адопта ачѣастѣ преїе-
птѣтѣрѣ а Д. Сале.

V. Сѣ анчїсдеазѣ Д. пентрѣ а, де че
нѣ'а ласѣ лѣмѣа де капѣла лѣї сѣ фїе словѣ
деосебітѣ, шї лї маї азѣтѣрѣ пе н, аратѣ
біографїа шї дерївацїа лѣї спѣїндѣне —
преа кѣ гѣст — кѣма а жѣнс, сѣрманѣла! сѣ
біе кѣ крачїї ан жос, де ѣнде ера кѣ кра-
чїї ансѣс, шї дрепт резон, кѣ требї сѣ
рѣмѣе фѣрѣ н, скоате кѣрцїале бекї ромж-
нецїї. Дар' Д. Н. М. нѣ поате тѣгѣдѣї,
кѣ атѣнчї au bon vieux temps, нѣ'шї
вѣтїа капѣла оаменїї а фаче ортографїї, по-
ате де сѣжреа словелор П. Кїрїа, каре нѣ-
зѣсерѣ ка о нѣпасте ан спїнареа ромжнѣ-
лѣї. Яколо поате ведеа чїнева ан лок де
ф, х, ан лок де п, к; де пїлдѣ: Хїре,
Кепт, ан лок де фїре, пепт шѣл.

VI. Ан сѣжрїшїт, ка сѣ не маї мѣн-
гѣе Д. Н. М. не спѣне, кѣ с'а мѣлїемїт,
пентрѣ кѣ с'а цїпат (алѣнгат) афарѣ а,
w, ѣ, v шѣл. Ансѣ лї паре рѣѣ дѣпѣ а,
ж, ю; ачѣаста нѣмаї дїн фїлантропїе, нѣ-
маї де мїлѣ пентрѣ тїпограф. О, кѣте аш
авеа се зїк пентрѣ а! кѣте пентрѣ а! шї
маї кѣте пентрѣ ю (каре ар вреа сѣ факѣ
їѣ нѣ ю ампротїва вѣнѣлѣї сїмцѣ шї а

дрептѣлѣї резон), дар вѣдѣ, кѣ скрїсоареа
меа сѣ фѣкѣ преа лѣнгѣ, шї нѣ воїѣ сѣ
те сѣнѣр, домнѣле редактор; де ачїа, по-
фѣтѣк пе Д. Н. М. сѣ біне-воїаснѣ а четї
префаца Грамматїчеї лѣї Вїад тїпѣрїтѣ
ан Бѣкѣрѣшї ла 1828, ѣнде ва гѣї шї
пентрѣ а, шї пентрѣ а, шї пентрѣ ю, ѣн
рѣспѣнс фоарте кѣрат шї пе анцѣале.

1838, Ноємберїг. Іашї.

Ам чїнсте а фї шѣл.

К. Негрѣцїї.

ТѢНГѢРѢА Шї МѢНГѢРѢА.

Рѣсѣнацї клопотелор вестїторїѣа волтрѣ
де тѣнгѣїре глас! — Кѣрѣцїї фѣрїентелор
лакѣрѣмї анѣрѣвѣтѣте де офѣтѣрї дїн їзѣо-
ареле воастре, кѣчї гроаѣнїк сѣгрѣмѣ мѣ-
на чеа де фїер а нерѣгатеї морцїї, акѣрїа
сѣчерѣ аскѣцїтѣ асѣзїї нѣ се сѣтѣрѣ а
рѣтеѣа родѣрїале коапте, чї шї ан мїкѣо-
кѣла флорїлор вѣтѣ а са дѣрѣмїѣтоаре мѣ-
тѣре а арѣта! Ачїї вѣтѣ несецїоаса аскѣцї-
тѣла сабіеї сале чеї венїнате ал тоцї! —
Анкѣ ерї ераї ївїта мѣ, ѣна дїн чѣле маї
фѣрѣмоасе флорї; анкѣ ерї се ампрїектѣ
алѣтѣца фѣаѣтѣлѣї кїїн кѣ десфѣтѣчоаса
рошаѣ а арѣгѣлашѣлѣї трѣндафїр ан фа-
ца та; Шї, ох доамне! акѣма пѣнѣг нѣ
амаре дѣрерї, кѣчї асѣзїї нѣмаї есте, нарѣ
анкѣ ерї ера! — Асѣзїї трѣсѣрїале фїцїї
тале, чѣле десфѣтѣчоаре се сѣжрїше де
ѣнѣїїале гроаѣнїї морцїї, асѣзїї окїї тѣї чеї
мѣнѣгїошї скад ан гропїале лор шї се
анкїа ан вѣчїе! Асѣзїї біоанѣ алѣтѣцѣ, шї
десфѣтѣчоареа рошаѣ а фѣцїї тале сѣ
перд шї прїн венїноаса а гроапїї дѣхоаре
се мѣтѣ ан ангрѣзїтоареа глѣвенїре! —
Топїт шї анїмїчїт заче фѣаѣтѣла тѣѣ трѣп!

Оаріш - каре ноте а Д. Кзменарі
Іордакі Мзлінескѣ ла кѣвжнта-
реа Д-аѣ Хзждзѣ дін Нро. 21 аї
ачестіі фой.

(1) Поате кз ан цара ромжнѣскѣ де асѣзї?
пентрѣ кз Карамзін ан Історіа Росіі Т.
І. Нота 529, тїпзрїтѣ ан С. Петерс-
бург ла 1819, аратѣ: кѣмкзла анѣла 1512
ан 8нгровлахїа с'аѣ тїпзрїт ача-
стѣ карте (че сѣ пзстрѣзѣ асѣзї ан
квїаїотїка дѣховнїчїї тїпографїї дін
Москва) шї нѣмаї ан діамес ансемнѣзѣ
єл Молдова; апої дешї шї ачартѣ
дін 8рмз нѣмїтѣ царѣ, де кѣтрѣ Гречї
се нѣмї антр'о време Пеонодацїе шї 8н-
гровлахїа, дѣр Молдовенїї нїчї одїнесо-
арѣ н'аѣ нѣмїто аша.

(2) Адекѣ часловѣла тїпзрїт ла 1491, ан
Краков, дїнтрѣ кареле 8н екземпларї сѣ
пзстрѣзѣ ан квїаїотїка Графѣлаѣ рѣсск,
Ф. Я. Толстої; безї аколеш Історїа Ро-
сіі, фаца 216.

(3) Кѣ адекѣрат сѣ анш алѣ ачєѣ, каре
сокотеск, кѣ маї антїї ан времѣ До-
мнѣлаѣ Ракоці, дѣпз Хрїсовѣла а-
чєстѣї Прїнц дін 1643, октомвриє ан
10 — ар фї анчєпѣт а се слѣжї че-
ле свїнте ан лїмба ромжнѣскѣ (безї
Дїсертацїа пентрѣ лїтератѣра че веки а
Ромжнїлор, §. 4, аджогатѣ ла Історїа
пентрѣ анчєпѣтѣла Ромжнїлор де П. Маїор:
кѣм шї Ялѣѣта ромжнѣскѣ Нро 4, фаца
45—46), пентрѣ кѣ тот ан ачєлашї анѣ
1643, шї ан Молдова с'аѣ тїпзрїт о
карте (фолїд) сѣпт тїтлѣ, прєкѣм 8рмѣзѣ
аїчє кѣ анєѣш ачє орвографїє „Карте
„ромжнѣскѣ“ де лѣвзцѣтѣрѣ дѣ-

„мєнєчїлє прєстєан. Шї ла прѣз-
„нїчє апзрѣтєшї. Шїла свєнцї
„марї. Кѣ зїса шї кѣ тоатѣ кєл-
„тѣїала лѣї Васїліє воївѣдѣла
„шї домнѣла цѣрѣї молѣвєї.
„Дї л мѣлѣтє скрїптѣрї тѣлмѣ-
„чїтѣ де Варалаам мїтрополї-
„тѣла де цѣра молѣвєї. А тї
„парїол домнєск а Іашї а мѣ-
„нѣстїрѣ а трєї свєтїтєлї, де-
„ла ХС Јахмг.“ — Дін ачартѣ карте
трєї екземпларе амї сѣнт мїє кѣносѣѣ-
тє, 8нѣла ла Д. Пахарнїкѣла Г. Сѣѣлескѣ,
профєсорѣла де Історїє шї фїлологїє ла
Академіа дін Вшї; адоїлѣ ла вїсєрїка дін
сатѣла Влзденїї де сѣс, цѣнѣтѣла Дорѣ-
хоїѣла, шї а трєїлѣ сѣ афлѣз ла мїнє;
дін гѣстрєлї ансє, нѣмаї ачєл дєла мї-
нє с'аѣ пѣзѣрат антрєг, кѣчї ла чєлє-
лаатѣ доѣл де аїпєсѣс анчєпѣтѣрїлє.

(4) Шї теологѣла Грїгорї Цамєлак (чє сѣ
гѣсѣшїє сврїс ан Історїїлє рѣсѣшї шї Се-
мїваах, Цемїваак, Самєлак, Чамєлак).
Фїїнда маї антїї Ієрїмонах ан Молдо-
ва, аѣ фост алєс шї Хїротонїгѣт дє-
кѣтрѣ вїсѣкопїї Росїї, ла анѣла 1415,
Ноемвриє 15; Мїтрополїт Кїєѣлаѣ, ам-
протїва вїоїнцїї Патрїархѣлаѣ де Кон-
стантїнопол, де карє пѣнѣз атѣнчѣ сѣ
нѣмє тоїї Мїтрополїцїї де Рогїа — безї
Карамзїн Історїа Росїї Т. 5,
фаца 230 — 434; вѣм шї Яноскрї-
сѣла Ворнїкѣлаѣ 8рєкї пентрѣ Мол-
дова ла кап 11, домнїа лѣї Ялїксандрѣ
Вѣдѣл чєл вѣн; асємєнѣзѣ шї фолѣ дѣтѣ
ан Молдова ла лѣмїнѣ, сѣпт тїтлѣ
Історїа пентрѣ Ікоана свїнтєї
нѣскѣ тоарє де Дѣмнєзѣѣ, скрї-
сѣ ла 1723, де Прєосвїнцїѣла
Георгїї Мїтрополїтѣла Молдо-

*) Іар нѣ молдовїнєскѣ, нїчї рѣмжнѣскѣ.

АЛТФЕЛІЇ ПЕНТРЪ ЧЕ АР ВОРБІ ЄА АША ТЛІ-
 НІК? — ЪА КІЕМЪ ПЕ ТОВАРОШІІ АІ ЧЕР-
 ЧЕТЪ ТОАТЕ КЪ СКЪМНІЗТАТЕ ШІ НЪ АФЛЪ
 НІМІК ДЕ КЪТ — ОБЪС. „ВІ,“ ЗІСЪ ВАМІШЪА,
 „ЧЕ АІ АВЪТ А ТЪІНІ?“ — „СЪ БЕЗІ ДО-
 МНЪЛЕ,“ РЪСІІНІСЪ ЦЪРАНЪА, „КАІІ МЕІ Н'АЪ
 „ВЪЗЪТ ОБЪСЪА ДЕ ЪН АН АНТРЕГ. ДЕ ВОР
 ПРІЧЕПЕ ЄІ, КЪМЪСЪ ЄЪ АМ ОБЪЗЪ ШІ НЪ АЕ
 ДАЪ, НЪ ВОР СЪ СЪ МІЩЕ ДІН ЛОК.“

ЪН КЪЦЕТ.

Персоанеле мичі де тръп саъ де дъх
 поці лесне сз ле безі; пе челе, кжнд стаъ
 а наін теа ноастръ, пе ачесте, кжнд стаъ
 де асъпра ноастръ. Персоане де ачесте
 требъе сз сз фереаскз фоартемълт де тръ-
 фіе; кзчї кжт де маре нзказ ар фі пен-
 тръ єї, требъїна сз'ші рїдїче прїзїрға са
 аносъ, бжнд тотъш аша де бжнрошї ар
 прївї анжос ла ної. (Л. Хоровїц.)

Контрастърі.

Към сз потрівїм ачесте?

А да пржнзърі богате шї а нъ плз-
 ті кіріа касїї.

А фі слзвїт шї а нъ авеа нїчї њнъ
 пісмаш.

А фі скърт де ведеге къ окїларї ла нас,
 шї аці къкоаше кредїторїї ан депзртаре
 де 200 пашї фърз стїкле.

Ън карневал (фършанг), шї а нъ пер-
 де нїмїк.

А прзда шї а лърмъї ан кжрчмъ, шї
 акасъ неваста пжнжнд шї прънчїї флз-
 мжнзї.

Ън скріїторїѡ, каре сз поатъ пазчеа

тътърор четїторїлор шї њн скріїторїѡ, кж-
 ръї сз'ї плакз тоці четїторїї.

Ън мїтъїторїѡ сз'шї аъзз кїнекъвжнтъ
 ріле оменїреї.

О арънкзтоаре де кзрцї (де жок) шї
 сз бореаскз адевзрърї темейнїче.

О фетїцъ фърмоасъ шї богате,
 фърз съмецїе.

А шї сз те роцї ла дъмнезъ ан зече
 лїмеї: „пжнеа ноастръ чеа де тоате зїлеле
 аз не кôз асззї,“ шї а нъ о пътеа кж-
 цїга нїчї антръна.

А амвзїца ла шкоалз 15 анї шї маї
 ан њрмъ а нъ дъче нїмїк акасъ де кжт 32
 лоцї де праф де шкоалз прокопсїт.

Пїнтїнї ла щїкле шї панталонї саръм-
 цошї. — Ън мъзїконт фърз сете.

(Ährenlese).

Анченътъла крещереа шї скз дї-
 реа іаололатреїї.

Ачестъ карте де къръна а єшїт дїн
 тїпар ан лїмеа ноастръ. Д. Н. Аполлонїе
 традъкзторъла єї, њнъла дїн школарїї коле-
 цїлхї націонал дїн Сф. Сава къ дареа єї
 афарз а фякът о маре слъжъз тътълор че-
 лор че се анделетнїческ а се гжндї асъпра
 деосекїтелор релїцїї але пжгжнзтзцїї шї асъ-
 пра анченътълашї лор, дар маї къ деосекїре а
 слъжїт тїнїрїлор че анвацъ шї стъдіе Істо-
 ріа нацїїлор антїкїтзцїї. — Че се атїнъе де
 традъкзтор, тжнъръла є вреднїк де чїнсте
 атжт пентръ антреквїнцареа чеасърїлор сале
 де одїхнз, шї де алуверк лъкрърїї сале, кжт
 шї пентръ бъна шї анцелеаса традъкїїе,
 шї ангрїжїреа че а авът асъпра лїмеїї.

Кзрцїле се афлз де ванзаре ла Д. Іосїф
 Романов, ажнъз Сф. Георгє.

Оз аз афарз ан прїк. тїпорафіа лъї Іоанн Гътт.